

Wstęp

*„Nigdy nie trać nadziei, nawet kiedy wydaje ci się,
że gorzej być nie może. Nadzieja to początek wszystkiego”*

Aleksander Dumas

Te słowa wybitnego francuskiego pisarza można odnieść do sytuacji życiowej osób znajdujących się w trudnym, a często wręcz beznadziejnym położeniu życiowym. Za takie można z pewnością uznać sytuację osób nadużywających alkoholu i uzależnionych od niego. W przypadku wielu z nich trudno zresztą dostrzec granicę pomiędzy nadużywaniem a uzależnieniem, które jest chorobą, ponieważ osoby, o których mówi się, że nadużywają alkoholu, są niejednokrotnie od niego uzależnione, ale z uwagi na specyfikę tej choroby nigdy nie udały się do specjalisty i nie usłyszały właściwej diagnozy.

Szczególnie trudna jest sytuacja współczesnych kobiet nadużywających alkoholu. Tempo życia, ilość bodźców oraz presja wynikająca z coraz większych oczekiwań społecznych powodują, że nie dają sobie zwyczajnie rady z tak zwaną codziennością, a pustkę, brak wsparcia i poczucie osamotnienia wypełniają alkoholem, w którym szukają ukojenia.

Oddajemy w Państwa ręce publikację, w której dokonaliśmy analizy sytuacji współczesnej kobiety stojącej w obliczu problemu nadużywania alkoholu, osadzając rozważania na ten temat w kontekście różnych problemów społecznych, z którymi mierzy się współczesna kobieta. Prezentujemy także instrumenty prawne wykorzystywane w pracy z kobietami nadużywającymi alkoholu.

W monografii odwołujemy się do przeprowadzonych przez nas pilotażowych badań z przedstawicielami wybranych służb społecznych, którzy w swojej codziennej działalności zawodowej spotykają kobiety nadużywające lub uzależnione od alkoholu. Wybrałyśmy trzy docelowe grupy badawcze uznając,

że to właśnie one mogą mieć wiedzę o tym, kim są kobiety nadużywające alkoholu, na czym polega pomaganie i wspieranie ich oraz jakie znaczenie dla skuteczności pomocy może mieć współpraca między instytucjami. W ramach badań przeprowadziłyśmy wywiady z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi oraz przedstawicielami komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, a także ankiety z pracownikami socjalnymi. Analiza wyników badań ukazała konieczność poszukiwania dalszych dobrych rozwiązań w pracy z tą grupą klientek, które – jak się okazało – niechętnie ujawniają swoje problemy, obawiając się odrzucenia i niezrozumienia dla swojej sytuacji. Dostrzegamy jednocześnie potrzebę kontynuowania badań w tym obszarze, ponieważ zjawisko nadużywania alkoholu wśród kobiet zatacza niestety coraz szersze kręgi, a skuteczne pomaganie wymaga działań edukacyjnych, prewencyjnych i profilaktycznych ze strony organizacji i instytucji do tego powołanych.

Zależało nam na tym, żeby niniejsza publikacja zawierała także pewne wskazówki praktyczne dla osób zainteresowanych problematyką nadużywania alkoholu, mających osobiste doświadczenia z tym związane, dla praktyków oraz wszystkich poszukujących odpowiedzi na pytania o to, dlaczego kobiety sięgają po alkohol, jak żyć z osobą, która ma taki problem i wreszcie jak pomóc wyrwać się z tego impasu.

Kobietom i im bliskim potrzebna jest nadzieja, która jest początkiem wszystkiego...

Małgorzata Czarkowska, Anna Chmielewska